

TYRIMAS „EMOCINIS KLIMATAS MOKYKLOJE“

Vadovaujantis Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. VT-582, 2024 m. lapkričio mėn. Ignalinos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose atliktas kasmetinis tyrimas „Emocinis klimatas mokykloje“.

Tyrime buvo kviečiami dalyvauti mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ir mokyklų darbuotojai (pedagogai ir ne pedagogai).

Tyrime buvo pateikiami teiginiai, kuriuos respondentai turėjo įvertinti balais nuo 1 iki 10, kur 1 reiškia visišką nesutikimą su teiginiu, 10 – visišką sutikimą. Rezultatuose pateikiami teiginių įvertinimų vidurkiai. Pagal apklausų rezultatus nustatomas emocinio klimato lygis (vertinant balais nuo 1 iki 10) savivaldybės mokyklose.

Daugumoje teiginių „1“ reiškia blogiausią, „10“ – geriausią įmanomą situaciją. Teiginių, kurių reikšmės kitokios, įvertinimai skaičiuojami juos konvertuojant, kad nepasikeistų įvertinimo prasmė ir būtų galima skaičiuoti visų teiginių įvertinimų vidurkį. Pvz., teiginio „Atsakinėdamas bijau suklysti“ geriausias įvertinimas būtų ne 10, o 1 balas; taigi jei minėtą teiginį respondentas įvertina 10 balų, kas reiškia didžiausią įmanomą baimę suklysti, ši reikšmė konvertuojama į 1 balą ir toliau nagrinėjamas teiginys „Atsakinėdamas nebijau suklysti“.

Pastebėtina, kad vienodas įvertinimų vidurkis ne visada reiškia tą pačią situaciją. Pvz., jei vienas asmuo teiginį vertina blogai – 1 balu, o kitas puikiai – 10 balų, jų vidurkis būtų 5,5 balo. Toks pat vidurkis būtų ir vienam asmeniui skyrus 5, o kitam – 6 balus. Bet pastaroji situacija geresnė, nes blogiausiai vertinantis asmuo vertina ne taip jau blogai – 5 balais. Pirmoji situacija – žymiai blogesnė, nes vienas asmuo teiginį vertina pačiu žemiausiu balu. Todėl rezultatuose pateikiamas ne tik teiginio vidutinis įvertinimas, bet ir tą teiginį žemiausiais balais (1–4) įvertinusiųjų procentinė dalis.

Pateikiamuose tyrimo rezultatuose geriausiai įvertinti teiginiai pažymėti žalia, blogiausiai – raudona spalva.

MOKINIAI

Tyrime dalyvavo ir pilnai į tyrimo klausimus atsakė 471 Ignalinos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 1–12 klasių mokinys, arba 48 % visų savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių:

- Ignalinos Česlovo Kudabos gimnazijoje – 329 (51 % visų šios gimnazijos mokinių);
- Ignalinos r. Didžiasalio „Ryto“ gimnazijoje – 38 (32 % visų šios gimnazijos mokinių);
- Ignalinos r. Vidiškių gimnazijoje – 104 (47 % visų šios gimnazijos mokinių).

Bendras tyrime dalyvavusių savivaldybės mokinių emocinio klimato lygis – 6,9 (2023 m. balandžio mėn. buvo 6,9, lapkričio mėn. – 6,6; 2024 m. balandžio mėn. – 6,8, lapkričio mėn. – 6,7).

Žemiausius balus gaunantys teiginiai nesikeičia: vaikai prieš atsiskaitymus jaučia didelį nerimą, o atsakinėdami bijo suklysti.

Nors visi teiginiai, kurių vertinimai žemiausi, išliko tie patys, visų jų vertinimas pakilo nuo 0,3 iki 0,6 balo; tai rodo, kad mokyklos imasi priemonių geria mokinių savijautai užtikrinti.

Teiginiai, kurių įvertinimo vidurkiai (vertinant balais nuo 1 iki 10) yra mažiausi:

- „Prieš atsiskaitymus nejaučiu nerimo“ (4,3);
- „Atsakinėdamas nebijau suklysti“ (5,1);
- „Mokykloje jaučiuosi svarbus“ (6,4);
- „Mokykloje mokytis įdomu“ (6,7);
- „Man patinka valgyti mokyklos valgykloje“ (6,7);
- „Aš noriai einu į mokyklą“ (6,7);

- „Kiekvienas žmogus mokykloje yra gerbiamas“ (6,7);
- „Mano nuomonė mokykloje yra svarbi“ (6,7);
- „Mokymosi krūvis man yra tinkamas“ (6,7).

Pagal didžiausią nepatenkintųjų dalį daugiausia mokinių nesutiko su šiais teiginiais:

- „Prieš atsiskaitymus jaučiuosi ramus“ (59 % mokinių prieš atsiskaitymus jaučia didelį nerimą; lapkričio mėn. tokių mokinių buvo net 66 %);
- „Atsakinėdamas nebijau suklysti“ (49 % mokinių atsakinėdami bijo suklysti; lapkričio mėn. tokių mokinių buvo 57 %);
- „Mokykloje jaučiuosi svarbus“ (25 % mokinių jaučiasi nesvarbūs);
- „Man patinka valgyti mokyklos valgykloje“ (23 % mokinių nemėgsta valgyti mokyklos valgykloje);
- „Kiekvienas žmogus mokykloje yra gerbiamas“ (23 %);
- „Mokykloje mokytis įdomu“ (22 % mokinių mokytis mokykloje neįdomu; lapkričio mėn. tokių mokinių buvo 25 %);
- „Mokykloje yra įdomių veiklų, kuriose galiu atsiskleisti“ (21 % mokinių taip neatrodo);
- „Mano nuomonė mokykloje yra svarbi“ (21 % mokinių su tuo nesutinka);
- „Mokytojai mokinius vertina vienodai teisingai“ (21 % mokinių taip neatrodo);
- „Po pamokų užtenka laiko mėgstamiems užsiėmimams“ (21 % mokinių po pamokų laiko mėgstamoms veikloms nelieka).

Aukščiausios vidutinės reikšmės skirtos šiems teiginiais:

- „Mokykloje turiu draugų“ (8,4 balo, bet dalis vaikų šį teiginį įvertino tik 1 balu, taigi mokykloje neturi nei vieno draugo);
- „Žinau, kas mokykloje man gali padėti“ (8,0 balo);
- „Aš pasitikiu savo mokytojais“ (7,7 balo);
- „Prireikus gaunu reikiamą pagalbą“ (7,6 balo);
- „Pamokos yra naudingos“ (7,5 balo);
- „Mokykloje aš jaučiuosi saugiai“ (7,5 balo);
- „Mokykloje turiu kur pailsėti per pertraukas ar laisvas pamokas“ (7,5 balo).

Teiginių įvertinimai:

1. Aš noriai einu į mokyklą.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,7	
	18 %												82 %

2. Mokykloje yra įdomių veiklų, kuriose galiu atsiskleisti.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,8	
	21 %												79 %

3. Mokykloje jaučiuosi svarbus.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,4	
	25 %												75 %

4. Kiekvienas žmogus mokykloje yra gerbiamas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,7	
	23 %												77 %

5. Mano nuomonė mokykloje yra svarbi.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,7
	21 %				79 %							

6. Mokykloje aš jaučiuosi savas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,2
	17 %			83 %								

7. Mano bendramoksliai yra draugiški.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,3
	15 %			85 %								

8. Aš pasitikiu savo mokytojais.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,7
	11 %			89 %								

9. Mokykloje turiu draugų.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,6
	7 %			93 %								

10. Žinau, kas man mokykloje gali padėti.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,0
	9 %			91 %								

11. Prireikus gaunu reikiamą pagalbą.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,6
	13 %			87 %								

12. Jaučiu, kad manimi rūpinamasi.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,0
	18 %			82 %								

13. Mokykloje mokytiis įdomu.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,7
	22 %				78 %							

14. Pamokos yra naudingos.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	12 %			88 %								

15. Mokykloje daug įdomios veiklos.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,0
	17 %			83 %								

16. Mokymosi krūvis man yra tinkamas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,7
	20 %				80 %							

17. Po pamokų užtenka laiko mėgstamiems užsiėmimams.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,9
	21 %				79 %							

18. Mokytojai mokinius vertina vienodai teisingai.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,0
	21 %				79 %							

19. Atsakinėdamas bijau suklysti.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė priešingam teiginiui 5,1
	49 %							51 %				

20. Prieš atsiskaitymus jaučiu nerimą.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė priešingam teiginiui 4,3
	59 %							41 %				

21. Mokykloje aš jaučiuosi saugiai.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	13 %				87 %							

22. Man patinka valgyti mokyklos valgykloje.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,7
	23 %				77 %							

23. Mokyklos tualete yra higienos priemonių.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,1
	19 %				81 %							

24. Mokykloje turiu kur pailsėti per pertraukas ar laisvas pamokas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	15 %				85 %							

25. Mokykloje yra jauku.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,1
	18 %				82 %							

Tyrimo dalyviams buvo skirtas ir atviras klausimas – sudarytos sąlygos pateikti norimas pastabas ar pasiūlymus. Dauguma mokinių į atvirą klausimą neatsakė.

Atsakiusiųjų pastebėjimai (vardai ir pavardės nuasmeninti, likusi kalba netaisyta):

- „Manau, kad būtų gera idėja koridoriuje pastatyti sėdmaišius. 😊“;
- „Kad automatuose būtų skanesniu saldainiu“;
- „Mokytis yra sunkus darbas ir man nepatinka ryte anksti keltis“;
- „Dūmų yra dūmų bus“;
- „Padidinti aktyvumo zonas mokykloje pavyzdžiui stalo tenisas koridoriuose visiems prieinamas nes per pertrauką mažai veiklos“;
- „Mažiau apklausų“;
- „Daugiau ekskursijų“;
- „Mokykloje galėtų būti daugiau būrelių, kad galėtume save atskleisti“;
- „Dažnai mokyklos tualete trūksta higienos priemonių (popierinių rakšluoščių, tuometinio popieriaus) mokykloje labai trūksta, tai pat ir iš kitų žmonių gurdėjau kad norėtų vandens aparato, nes kartais būna labai nepatogu ir kai kuriems nehigieniška atrodo gerti vandenį iš čiaupo, kitose mokyklose girdėjau tokie aparatai jau yra įdiegti.“;
- „Daugiau ekskursijų.“;
- „Berniukų tualete nėra muilo“;
- „Siūlyčiau daryti per pamokas grupės ir kad visi draugauti, ir kad atsiskaitymai būtų ne prieš visą klasę“;
- „umažinti krūvi, nes 4 atsiskaitymai į diena nėra normalu. Suprnatu, kad kontrolinių 2 negali būti į diena, bet yra ir apklausos kurioms irgi reikia ruoštis, ir jų jau gali būti daugiau negu kontrolinių, nors tokia pati sistema kaip ir kontrolinių, nesąmonė“;
- „Siūlyčiau mokyklose daryti atsiskaitymus kai atsiskaitymas yra su variantais. Siūlyčiau, kad atsiskaitymai kartais ar tiesiog pamokos temos pakartojimas kaip testas būtų internetinėje svetainėje, pvz kaip Kahoot“;
- „Gražinkite į valgykla cepelinus ir kotletus“;
- „Daryti mokyklos meniu tikslesni, nes kartais parašyta to ko nėra, arba nėra parašyta to kas yra“;
- „Per pamokas kaikurie klasiokai durniuoja, šaukia“;
- „Noriu kad mokytojai būtų draugiškesni ir būtų ilgesnės pertraukos“;
- „Kaip viskas yra gerai, tik tie kontoliniai viska sugadina.“;
- „Norėčiau, kad pertraukos būtų ilgesnes.“;
- „Maiste buna plaukai arba šaltas maisras“;
- „Maistas su plaukais ir šaltas visada ir neužtenka pavalgyt“;
- „Galėtų būt daugiau idomesnių veiklų. Pvz: Kad mokiniai-vaikai galētu užsiimti kokia nors veikla bet nesėdėtų telefonuose butų daugiau bendravimo! Daugiau reikia veiklų nes yra nuobodu būti per pertraukas“;
- „Sudėti mokykloje sėdmaišius ir padaryti "Chill zona"“;
- „Labai sunkios temos buna“;
- „Daugiau kėdžių nes nėra kur sėdėti per pertrauka“;
- „Norėčiau, kad mokykloje arba lauke, padarytų kažkokių žaidimus“;
- „pakeisti mokyklos virėjus“;
- „Padariti zona poilsiui“;
- „Trūksta laisvos vietos kur galima pasėdėti, siulau į carškės apkepa bedėti eazinu nes ne visi mėgsta“;
- „Padaryti kambarėlį, ar nors kampelį, kad vaikai galėtų ramiai padaryti namų darbus ar pailsėtų. Kad mokytojai būtų truputį geresni“;
- „Siūlau nedėti razinų į varškės apkepus nes ne kai kurie jų nemėgsta“;
- „Noriu, kad būtų poilsio vietų. Noriu, kad būtų įvairesnis meniu. Norėčiau, kad į varškės apkepą nedetu razinų“;

- „Kad būtų kur pailsėti. Kad būtų skanus maistas. Siūlau nedėti razinų nes kai kurie to nemėgsta ir tada lieka nevalge“;
- „Siūlau nedėti razinų į varškės apkepą, nes nevisi mėgsta. Daugiau veiklų kur galima pailsėti per pertraukas“;
- „Kad būtų daugiau vietos pailsėti, kad būtų įvairesnio maisto, kad būtų daugiau valgyklos padėklų ir, kad būtų mažiau pamokų ir krūvio“;
- „Padarykit kad per pertraukas galima butu eiti i sale ir kad butu pakabintas tinklas aciu uz demesi“;
- „Kad butu daugiau bureliu po pamoku ir kad veštu i kaimus“;
- „Kad leistų eini per pertraukas ar laisvas pamokas kai niera fizinio leistų eit į salę žaisti tinklinį“;
- „Sutvarkiti pašaipas ir visas kitas pròblemas mno klasekje“;
- „Aš manau, kad klasės valandelės nereikalingos. Manau kad šioje mokykloje turėtų būti uniformos. Ir manau, kad turetų buti daugiau kelionių ne tik ramių gražių, bet ir į apleistas vietas ne tik Lietuvoje dar ir su tam tikra įranga, specialistais. Ir dar, kad reikėtų daugiau rašyti. Iš anksto dėkoju už išklausymą.“;
- „1.tuotele visur apsisiota gal kažkada dar ir kamera itaisikit tai tada tikrai išeisiu iš mokiklos 2.sutvarkikit mokinius ir padariti kad per pamokas kažkas sedetu kaip direktore nes mane filmuoja per pamokas 3.saldainiais paperkamas <...> mokitojas“;
- „Pastabų ant tiek daug, kad reiktu rašyti visą diena.“;
- „Tegu prideda higienos priemoniu tuoletuose ir bent truputi jaukumo“;
- „Manau butu gerai jei pridētu daugiau higienos priemonių į merginų tualėtus, nes jų tikrai reikētu. (turiu omeny- įklotai, kitoms dienom priemonių ir pnš.)“;
- „Mergaičių tualete reikia higienos priemonių, nes jei kažkas gali pamiršti sau reikalingus daiktus, po to jiems gali būti avarija ir labai bus gėda vaikščioti mokykloje. Reikia įdomesnių pamokų taip kaip kažkokia veikla, o net tik rašymas į sąsiuvinį. Gal galėtų padaryti vietą kur galima būtų ilsėtis visiems per laisvas pamokas, o ne tik pradinukams.“;
- „Padidinti laiką veikimo sporto salės“;
- „Ypač prasta valgykla“;
- „1.Valgikgykloi trūksta švaros 2.Pertrauku metu yra daug visokiu pašaipu ir visokiu kitu nesąmonių 3.Mokytojas <...> labai piktas 4.Tualete nera higienos ir visada būna visur prisisiota neįmanoma nueiti, galeru šviesos jungtuvės buti vidui, o ne už durų.“

Šį kartą jau mažiau, bet dar buvo vaikų kurie šį klausimą supranta ne kaip pastabų ir pasiūlymų pateikimą mokyklai, o kaip klausimą, ar jie asmeniškai yra gavę pastabų. Todėl rekomenduotina, kad tyrimo klausimyną mokiniai pildytų ne laisvalaikiu, o per klasės valandėlę, prieš tyrimą suteikiant išsamų paaiškinimą dėl atsakymo į klausimus.

MOKYKLŲ DARBUOTOJAI

Tyrime dalyvavo 138 Ignalinos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojai: 98 pedagogai ir 40 nepedagoginių darbuotojų. Bendras emocinio klimato lygis – 7,83 – padidėjo.

Teiginiai, kurių įvertinimo (galimas kiekvieno teiginio įvertinimas yra nuo 1 iki 10 balų) vidurkiai yra aukščiausi, nesikeitė, tik padidėjo visų jų įvertinimai:

- „Mokyklos tualete yra higienos priemonių“ – 9,4;
- „Mokykloje yra jauku“ – 8,9;
- „Mokyklos darbuotojams sudaryta galimybė susipažinti su įvairiomis naujovėmis ir taikyti jas savo darbe“ – 8,9;

- „Mokyklos aplinka yra saugi“ – 8,9;
- „Man patinka dirbti šioje įstaigoje“ – 8,7;
- „Kolegos man padeda, kai prireikia profesinės pagalbos“ – 8,7;
- „Su bendruomene mane sieja bendri tikslai“ – 8,3;
- „Mokykloje turiu kur pailsėti“ – 8,3.

Teiginiai, kurių įvertinimo vidurkiai yra žemiausi, taip pat nesikeitė, bet jų vertinimai pagerėjo:

- „Mokykloje yra ne per didelis darbo krūvis“ – 4,4 (kad darbo krūvis yra gerokai per didelis, mano dar daugiau nei anksčiau – 61 % respondentų);
- „Nepatiriu įtampos dėl nuolatinės reikalavimų atliekamam darbui kaitos“ – 5,7 (patiriantys didelę įtampą teigia 44 % (lapkričio mėn. – 50 %) apklaustųjų);
- „Nepatiriu įtampos dėl mokinių tėvų nepasitenkinimo“ – 6,5.

Teiginių įvertinimai:

1. Man patinka dirbti šioje įstaigoje.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,7
	1 %			99 %								

2. Jaučiuosi suprastas įgyvendindamas savo planus.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,2
	3 %			97 %								

3. Savo darbovietėje aš jaučiuosi pakankamai svarbus ir įvertintas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,8
	7 %			93 %								

4. Mano darbas yra vertinamas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,9
	6 %			94 %								

5. Kiekvienas mokyklos bendruomenės narys mūsų mokykloje yra gerbiamas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,9
	4 %			96 %								

6. Galiu drąsiai išsakyti savo nuomonę.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	11 %			89 %								

7. Jaučiuosi esantis kolektyvo dalimi.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,0
	7 %			93 %								

8. Su bendruomene mane sieja bendri tikslai.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,3
	3 %			97 %								

9. Mokyklos kolektyve yra geras mikroklimatas

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,6
	9 %			91 %								

10. Mokykloje tarpusavio santykiai grindžiami pasitikėjimu.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,6
	7 %			93 %								

11. Aš turiu su kuo pasikalbėti mokykloje apie savo emocinius išgyvenimus.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,8
	11 %			89 %								

12. Gaunu reikiamą pagalbą.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,9
	7 %			93 %								

13. Kolegos man padeda, kai prireikia profesinės pagalbos.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,7
	2 %			98 %								

14. Mokyklos darbuotojams sudaryta galimybė susipažinti su įvairiomis naujovėmis ir taikyti jas savo darbe.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,9
	1 %			99 %								

15. Darbo pabaigoje mano nuotaika išlieka pozityvi.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	9 %			91 %								

16. Mokykloje yra per didelis darbo krūvis.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė priešingam teiginiui 4,4
	39 %							61 %				

17. Gaunu teisingą atlygį už savo darbą.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,4
	10 %			90 %								

18. Patiriu įtampą dėl mokinių tėvų nepasitenkinimo.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė priešingam teiginiui 6,5
	67 %							33 %				

19. Patiriu įtampą dėl nuolatinės reikalavimų atliekamam darbui kaitos.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė priešingam teiginiui 5,7
	56 %						44 %					

20. Mokyklos aplinka yra saugi.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,9
	3 %			97 %								

21. Mokykloje užtikrinamas asmeninės informacijos konfidencialumas

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,2
	9 %				91 %							

22. Man patinka valgyti mokyklos valgykloje.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,4
	14 %				86 %							

23. Mokyklos tualete yra higienos priemonių.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 9,4
	1 %				99 %							

24. Mokykloje turiu kur pailsėti.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,3
	7 %				93 %							

25. Mokykloje aprūpinama reikiamomis darbo priemonėmis.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,1
	7 %				93 %							

26. Mokykloje yra jauku.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,9
	2 %				98 %							

Tyrimo dalyviams buvo skirtas ir atviras klausimas – sudarytos sąlygos pateikti norimas pastabas ar pasiūlymus. Dauguma mokyklų darbuotojų į atvirą klausimą neatsakė, iš viso pateiktas tik vienas atsakiusiųjų pastebėjimas:

- „Gimnazijoje malonu ir gera dirbti.“

MOKINIŲ TĖVAI (GLOBĖJAI, RŪPINTOJAI)

Tyrime dalyvavo tik 160 Ignalinos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 1–12 mokinių tėvų (globėjai, rūpintojai) (toliau – tėvai). Kadangi dalyvauti buvo kviečiami abu kiekvieno mokinio tėvai, dalyvavusiųjų dalis sudaro tik 8 %. Tai per maža dalis, kad būtų galima daryti patikimas išvadas.

Bendras tyrime dalyvavusių mokinių tėvų emocinio klimato lygis – 7,6 (2023 m. balandžio mėn. buvo 7,9, lapkričio mėn. – 8,0, 2024 m. balandžio mėn. – 8,0, 2024 m. lapkričio mėn. – 7,9).

Teiginiai, kurių įvertinimo (galimas kiekvieno teiginio įvertinimas yra nuo 1 iki 10 balų) vidurkiai yra aukščiausi :

- „Aš nuolat domiuosi savo vaiko emocine būseną mokykloje“ – 9,1;
- „Esu informuojamas apie vaiko pasiekimus“ – 9,0;
- „Mano vaikas mokykloje turi draugų“ – 8,8 (bet yra vaikų, neturinčių nei vieno draugo mokykloje);
- „Jaučiuosi ramus, kai mano vaikas būna mokykloje“ – 8,5;
- „Džiaugiuosi, kad mano vaikas mokosi šioje mokykloje“ – 8,4;
- „Drąsiai kreipiuosi pagalbos iškilusioms problemoms spręsti“ – 8,4.

Teiginiai, kurių įvertinimo vidurkiai yra žemiausi:

- „Mano vaikas jaučiasi ramus prieš kontrolinius darbus ir kitus atsiskaitymus“ – 3,4 (kad jų vaikai patiria didelį nerimą, teigia 73 % respondentų);
- „Vaikas iš mokyklos grįžta nepervargęs“ – 3,9 (kad jų vaikas iš mokyklos grįžta pervargęs, teigia 66 % respondentų);
- „Mokykloje su visais vaikais elgiamasi vienodai teisingai“ – 6,9.

Kaip minėta, tyrime dalyvavo tik 8 % mokinių tėvų, todėl daryti apibendrinančių išvadų negalima.

Teiginių įvertinimai:

1. Džiaugiuosi, kad mano vaikas mokosi šioje mokykloje.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,4
	3 %			97 %								

2. Mano vaikas noriai eina į mokyklą.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,7
	9 %			91 %								

3. Mokykloje pakanka veiklų, kuriose mano vaikas gali atsiskleisti.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	12 %			88 %								

4. Mano vaikas mokykloje jaučiasi pripažintas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	9 %			91 %								

5. Kiekvienas mokyklos bendruomenės narys mūsų mokykloje yra gerbiamas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,3
	14 %			86 %								

6. Mano nuomonė mokykloje yra svarbi.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,4
	12 %			88 %								

7. Jaučiuosi mokyklos bendruomenės dalimi.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,0
	14 %				86 %							

8. Emocinis klimatas mokykloje yra palankus vaikų ugdymui.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,5
	13 %				88 %							

9. Aš nuolat domiuosi savo vaiko emocine būseną mokykloje.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 9,1
	2 %				98 %							

10. Aš pasitikiu mokyklos pedagogais.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,1
	6 %				94 %							

11. Mano vaikas mokykloje turi draugų.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,8
	5 %				95 %							

12. Jei mano vaikui kyla sunkumų, mokykloje jam siūloma specialistų (logopedo, spec. pedagogo, psichologo, mokytojo padėjėjo) ar kitokia pagalba.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,3
	10 %				90 %							

13. Prireikus mano vaikas gauna tinkamą pagalbą.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,9
	9 %				91 %							

14. Dražiai kreipiuosi pagalbos iškilusioms problemoms spręsti.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,4
	6 %				94 %							

15. Esu informuojamas apie vaiko pasiekimus.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 9,0
	4 %				96 %							

16. Mokykloje skiriamas dėmesys mano vaiko pažangai.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,9
	8 %				93 %							

17. Mokykloje organizuojama pakankamai pažintinės, kūrybiškumą, sveikatingumą skatinančios veiklos.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,0
	6 %				94 %							

18. Vaikas iš mokyklos grįžta pervargęs.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė priešingam teiginiui 3,9
	34 %				66 %							

19. Po pamokų vaikui pakanka laisvo laiko mėgstamiems užsiėmimams.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,8
	8 %				92 %							

20. Mokykloje su visais vaikais elgiama vienodai teisingai.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 6,9
	19 %				81 %							

21. Mano vaikas nerimauja prieš kontrolinius darbus ir kitus atsiskaitymus.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė priešingam teiginiui 3,4
	27 %				73 %							

22. Jaučiuosi ramus, kai mano vaikas būna mokykloje.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,5
	3 %				98 %							

23. Mokykloje užtikrinamas asmeninės informacijos konfidencialumas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 7,9
	9 %				91 %							

24. Mano vaikui mokykloje užtikrinamas fiziologinių poreikių (maitinimas, tualetų būklė, dušas, poilsio zonos) patenkinimas.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,1
	9 %				91 %							

25. Mane džiugina svetinga mokyklos aplinka.

Visiškai nesutinku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Visiškai sutinku	Vidutinė reikšmė 8,0
	9 %				91 %							

Tyrimo dalyviams buvo skirtas ir atviras klausimas – sudarytos sąlygos pateikti norimas pastabas ar pasiūlymus. Dauguma mokinių tėvų į atvirą klausimą neatsakė. Atsakiusiųjų pastebėjimai (vardai ir pavardės nuasmeninti, likusi kalba netaisyta):

- „Daugiau dėmesio skirti patyčių klausimams mokykloje.“;

- „Mokyklos patalpos, ypač antrame aukšte ir ypač kolidoriai, atrodo labai niūriai. Jei mokykla laikinai neturi lėšų patalpų remontui, tai gal gelbėtų meniški spalvoti piešiniai? Mokytoja rašo tėvams, kad vaikai prisiperka saldumynų iš automatų ir nevalgo valgykloje duodamo maisto. Mokytoja siūlo neduoti vaikams pinigų (šiuo atveju tinkamas pasiūlymas). Tačiau kai vieni vaikai perka, o kitiems neduoda pinigų - tai tampa vaikų nusivylimu ir nepasitenkinimu. Gal tokiu atveju reikia panaikinti automatų, kad būtų tvarka ir vaikai valgytų sveiką maistą valgykloje? Pradinių klasių mokiniai dar nevaikšto į miesto parduotuves pirkti saldumynų, tačiau automatai, esantys mokykloje, manau, pratina prie nesveiko maisto pirkimo įpročių (net jei ir patys neperka, bet mato perkančius kitus vaikus). Suprantu, kad rašoma, kad prekės atitinka reikalavimus, tačiau išanalizavus sudėtis, tai cukraus, gliukozės ir miltų produktai, kurie praktiškai nesiskiria nuo nesveikų užkandžių. Gal būtų tikslinga šia tema surengti tėvų apklausą? Ar jie pritaria automatams mokykloje. Ačiū.“;

- „Mano nuomone, pirmokai yra per daug apkrauti namų darbais, taip trūksta nuoseklumo. Edukoje sprendžia užduotis, o atsiskaitymai lapuose, jiems sunku persiorientuoti. Jie yra dar maži vaikai, jiems labai svarbus pagyrimas paskatinimas, mano nuomone, to yra per mažai mūsų klasėje.“;

- „Vis dar pasitaiko dienų, kai vaikai nespėja pavalgyti valgykloje, nes būna didelė eilė. Triukšmas pamokose ir toliau trukdo mokytis. Dalies išvykų kelionė pirmyn ir atgal gerokai ilgesnė už pačią veiklą. Manau, kad šiuos tris dalykus galite išspręsti. Siūlau sutarti, kad kažkurių klasių vaikus mokytojas iš pamokos išleistų keliomis minutėmis anksčiau. Gal tuomet nesusidarys ilgai eilė. Vykdami į išvykas aplankykite kelis objektus vietoj to, kad vyktumėte kelis kartus. Vaikai grįš vėliau, bet diena bus turiningesnė, ne vien tik kelionėje praleista. O triukšmadariams, kurių tėvai neprisideda prie auklėjimo, siūlykite kitą mokymosi įstaigą, o ne kelkite į kitą klasę, kurioje ir taip jau yra triukšmaujančių. Dabar prisidėjo dar ir garinimas pamokų metu.“;

- „Manau, kad mokyklos emocinį klimatą pagerintų didesnis dėmesys mokinių poilsio zonoms. Šiuo metu pertraukų metu trūksta vietų, kur vaikai galėtų turiningai ir ramiai praleisti laiką. Būtų puiku, jei koridoriuose ar kt. erdvėse, pvz. rūsyje atsirastų zonos su stalo futbolu, tenisu, šachmatais ar kt. veiklomis. Galite įtraukti ir pačius mokinius į zonų kūrimą.“;

- „Vaikai per mažai pamokų metu vedami/vežami edukacijoms į kitas erdves (pvz. muziejus, biblioteką, labai norėčiau, kad nuvežtų į STEAM Utenoje)“;

- „Mokykloje nekreipiamas dėmesys į patyčias, epidemijas (ligų protrūkius). Viską stengiamasi užglaistyti, kad neišeitų už mokyklos ribų.“;

- „Galetu vaiko auklėtoja būti atsakingesne ir atkreipti dėmesį į vaiką, kai jis nori pasisakyti ar paklausti.“;

- „Jai būtų galimybės sutvarkyti tualetus (iš duobių į klozetus), vaikai bijo eit“;

- „Suremontuoti vaikų rūbines.“;

- „Ypatingai prastas maistas gimnazijos valgykloje.“;

- „Šaunu ☺“;

- „:)“.

REKOMENDACIJOS

Bendros rekomendacijos dėl tyrimo atlikimo (rekomenduotina ir kitiems mokykloje atliekamiems tyrimams):

1. Žemesnėse klasėse mokinių tyrimo klausimyną pildyti per klasės valandėles, kad vaikams būtų suteiktas paaiškinimas (pvz., atliekant šį tyrimą būtina paaiškinti, kad rašytų ne apie gautas pastabas, o apie tas, kurias patys norėtų pateikti mokyklai).

2. Išanalizuoti tyrimo rezultatus savo mokyklos (ir atskirai kiekvienos mokyklos klasės) lygmeniu ir juos aptarti mokyklos bendruomenėje (su darbuotojais, mokiniais, mokinių tėvais).

3. Atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, imtis atitinkamų priemonių mokyklos ir (ar) klasės lygmeniu, į sprendimų priėmimą įtraukiant ne tik mokyklos darbuotojus, bet ir mokinius, ir jų tėvus.

4. Apie priimtus sprendimus operatyviai informuoti mokyklos darbuotojus, mokinius, mokinių tėvus, nes laiku nesuteikus kokybiško grįžtamojo ryšio, dingsta motyvacija dalyvauti kitose apklausose.

Savivaldybės lygmeniu apibendrinus tyrimo „Emocinis klimatas mokykloje“ duomenis ir respondentų pateiktus siūlymus, bendrojo ugdymo mokykloms, gerinant emocinį klimatą, rekomenduotina:

1. Toliau padėti mokiniams įveikti baimę suklysti ir nerimą prieš atsiskaitymus, taikyti įvairias atsipalaidavimo technikas.

2. Tinkamai sureguliuoti mokinių mokymosi krūvį ir namų darbų kiekį.

3. Įvairinti ugdymą, pamokose nepamiršti pertraukėlių su žaidimų elementais, atsižvelgti į mokinių pageidavimus pamokai.

4. Didinti būrelių įvairovę, kokybiškų ekskursijų ir išvykų kiekį.

5. Organizuoti dalyko mokytojų ir mokinių pokalbius apie pamokos kokybę, atsižvelgti į mokinių nuomonę.

6. Įtraukti mokinius ir jų tėvus į sprendimų priėmimą klasėje ir mokykloje, teikti kokybišką grįžtamąjį ryšį mokiniams ir jų tėvams po įvairių tyrimų, atsiskaitymų ir pan.

7. Sudaryti sąlygas ramiam mokinių poilsiui per pertraukas ar laisvas pamokas, įrengti pakankamai poilsio erdvių.

8. Sudaryti sąlygas aktyviam poilsiui per pertraukas (stalo teniso stalai, atviros sporto salės).

9. Užtikrinti mokinių lygias galimybes ir visiems vienodą vertinimą, su visais elgtis vienodai teisingai (jei taip yra – daugiau dėmesio skirti vertinimo kriterijų išaiškinimui).

10. Imtis priemonių užkirsti kelią patyčioms, mokyti pagarbaus bendravimo ir pagarbaus elgesio principų.

11. Sureguliuoti maitinimą mokyklos valgykloje (maisto kokybė ir kad užtektų laiko pavalgyti), pasirūpinti geriamo vandens aparatu.

12. Pasirūpinti, kad mokyklos WC atitiktų vaikų poreikius.

13. Toliau rūpintis mokyklos darbuotojų emocine sveikata.

14. Tobulinti dalijimąsi informacija su mokyklos darbuotojais ir mokinių tėvais, siekti grįžtamojo ryšio apie situaciją mokykloje.

